

REFLEXIONS SOBRE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

(ABANS, DURANT I DESPRÉS DE LES
JORNADES ORGANITZADES PER L'STEI-i)

...la primera conclusió de les Jornades és que la NL interessa molta gent, perquè és un objectiu no assolit encara i continua essent prioritari i necessari. L'assistència i la participació a les jornades fou molt alta...

Maria Antònia Font i Gelabert

Aquest és un breu resum de les reflexions, idees o conclusions que aquestes jornades ens aportaren. La intenció de l'STEI-i, quan va organitzar-les, fou la de reflexionar sobre la situació actual de la Normalització Lingüística (LN) a les nostres illes i la de cercar, entre ponents i assistents, noves fórmules per empènyer la NL a l'educació i a l'àmbit sindical.

Un punt de partida imprescindible per a nosaltres fou reunir persones de diferents contrades dels Països Catalans, amb el màxim nombre possible de persones de les nostres illes. La idea també era la de trobar un espai i un temps per parlar, reactualitzar informacions, tenir un contacte directe entre nosaltres i donar la possibilitat de participar a totes les persones que treballen o volen treballar en aquest tema.

La primera conclusió de les Jornades és que la NL interessa molta gent, perquè és un objectiu no assolit encara i continua essent prioritari i necessari. L'assistència i la participació a les jornades fou molt alta. Molta gent, compromesa amb la NL, és conscient de la necessitat de la col·laboració de tothom per fer possible aquest projecte i creu que és necessari assolir un mínim acceptable de NL, per poder dur endavant altres projectes que l'educació i la societat necessiten.

Components de la taula rodona "Els sindicats i la Normalització Lingüística"

La segona conclusió és que les persones de l'Administració Educativa, que han d'impulsar la NL, són massa enfora de les persones més avançades en la defensa de la nació, de la llengua i

de la cultura. Els i les nacionalistes catalans i catalanes de les illes ja omplim uns quants tramvies, però tampoc no som tants. Convindria acostar posicions i treballar cap a objectius comuns, s'hauria d'aprofitar l'energia de les persones que més força tenen. Es tracta d'escoltar-se un poc més i asseure's a la mateixa taula per intercanviar idees i trobar-ne la viabilitat.

La tercera conclusió ve de la taula rodona Marc legal: legislació o voluntariat? amb ponents especialistes en lleis autonòmiques i dret internacional. Des de l'STEI-i reivindicam la necessitat d'un marc legal que faciliti l'ensenyament íntegrament en català a tots els centres educatius de les Illes Balears, des de la convicció i la seguretat que aquesta mesura facilita la cohesió social i compleix la Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears (1986), quan diu que les persones que estudien a les Illes Balears han d'acabar el seu període d'escolarització obligatòria sabent parlar, entendre, llegir i escriure les dues llengües oficials d'aquesta comunitat. Des de 1999 ençà, esperam una legislació que superi el decret de mínims del govern del PP de l'any 97. Aquesta legislació encara no ha arribat. El decret 92/1997 (Bocaib, 17.07.97) preveu que un 50% de l'ensenyament es faci en català i l'altra 50%, es faci en castellà. Està comprovat que l'alumnat acaba parlant i escrivint en castellà, però un tant per cent molt

...des de l'STEI-i reivindicam la necessitat d'un marc legal que faciliti l'ensenyament íntegrament en català a tots els centres educatius de les Illes Balears, des de la convicció i la seguretat que aquesta mesura facilita la cohesió social i compleix la Llei de NL...

alt de l'alumnat, ni parla ni escriu en català. Només els infants de famílies no catalanoparlants, que han tingut la sort d'assistir a les escoles on es fa tot íntegrament en català, acaba l'escolarització obligatòria parlant en català, la qual cosa li permet sentir-se integrat a la cultura catalana i no viure en constant conflicte lingüístic.

El PP havia previst assolir el 50% en català i el 50% en castellà a tots els centres docents de les Illes Balears el curs 2001-2002. Ja ha passat el juny de 2002. Ara què feim? Som en compàs

d'espera? Es veu que tenim molt de temps i podem esperar. I què esperam?

Des de la Direcció General d'Administració Educativa ens diuen que abans no teníem el suport de l'administració i ara sí.

Sembla que amb això

ens ha de bastar. Abans teníem la legislació que tenim ara i ens pensàvem que en entrar el partit nacionalista de les Illes en tendríem una altra, de legislació, més clara i més afavoridora dels interessos de tot l'alumnat de les Illes. Per la informació que ens donaren a les Jornades, les persones que treballen a les Pitiüses i a les escoles concertades sostingudes amb fons públics, aquest 50% realment no s'ha assolit. Sabem que la Conselleria, a juny de 2002 disposava de dades dels centres de Primària, però no en disposava dels centres de Secundària. El 31 d'agost de 2002 tot el professorat havia d'estar capacitat per a l'ensenyament en català..., però encara no

saben qui no té la capacitat, per què no la té i com es pot resoldre aquest problema. Actualment, la ponència de Planificació de Normalització Lingüística del Consell Social de la Llengua Catalana, formada per unes 10 persones, treballa en la definició d'objectius i d'accions a fer per àrees i sectors de tota la societat i no compta amb la participació directa de ningú del Servei d'Ensenyament del Català o de la Direcció General d'Administració Educativa,

El Doctor Arcadi Oliveres, conferenciant a les Jornades, amb Pere Polo

Neus Santaner, Bartomeu Mestre i Joan Melià components de la taula "Els Sindicats i la NL"

que són els responsables directes d'aquest sector.

La quarta conclusió la proporciona la taula rodona dels Sindicats i la Normalització Lingüística. Hi participaren companys i companyes dels sindicats del Principat i del País Valencià així com també altres sindicats de les Illes com l'STIB i la UOB. Es veié clarament la necessitat de continuar treballant per la NL i d'obrir noves vies d'acció, que des dels sindicats es poden fer per la normalització lingüística. La idea va néixer del Pla de mesures urgents en normalització lingüística a les Illes Balears, el famós Pla de Xoc, fet per la Direcció General de Política Lingüística. Allà hi ha la llavor de tota aquesta feina i és a partir d'aquí que hem trobat una nova via d'impuls, amb accions concretes a fer des de l'àmbit laboral i sindical.

Aquestes accions es concreten en la creació d'un Servei de Normalització Lingüística a les organitzacions sindicals, que faci difusió d'actituds lingüístiques favorables a la normalització de l'ús del català, que estableixi criteris d'ús de la llengua en el funcionament de l'organització i en els instruments de treball per a l'exercici de la professió, que treballi aspectes lingüístics, que organitzi cursos d'Història, Llengua i Cultura, que determini la terminologia específica i que realitzi la traducció de textos, contractes i convenis col·lectius. Tot això en estreta col·laboració amb altres sindicats d'altres zones dels PPCC per rendibilitzar esforços i recursos, i per

...cal dissenyar una política educativa coherent amb una línia de govern, que sigui defensora de la identitat nacional, de la llengua i de la cultura pròpies com un patrimoni de la Humanitat, que sigui acollidora amb les persones nouvingudes, que sigui compensadora de les desigualtats socials...

tenir més força en les seves reivindicacions. La cinquena conclusió consisteix en la necessitat de dissenyar una política educativa coherent amb una línia de govern, que sigui defensora de la identitat nacional, de la llengua i de la cultura pròpies com un patrimoni de la Humanitat, que sigui acollidora amb les persones nouvingudes, que sigui compen-

sadora de les desigualtats socials, que valori el medi ambient i els recursos naturals, que sigui coherent amb totes les seves actuacions, que cerqui la col·laboració de totes les altres institucions - locals, autonòmiques i de l'Estat- per dur endavant un projecte global amb la participació de tota la ciutadania.

La sisena conclusió té a veure amb el paper de la nostra Universitat. Necessitam el suport i la col·laboració directa del personal docent i investigador en matèria de NL del Departament de Filologia Catalana. Darrerament han passat fets importants dins la nostra universitat que ens fan dubtar que això sigui possible. Pensam que la Universitat de les Illes Balears pot tenir un paper impor-

tant en aquest procés de normalització lingüística i cultural, però que encara no l'ha assumit i si no s'hi posa aviat, per ventura no hi serà a temps.

Encara ens resta molt per fer i per coordinar. Seguirem treballant amb coratge, amb il·lusió, amb les forces i les idees de tots i de totes. Com deia Antoni M. Alcover a la Lletra de Convit del seu gran projecte: "L'empresa és grossa, és llarga; demana molt de pit, molt de seny i molt de suc de cervell". Endavant!